

Bibliotekaren

NR. 9 / 1996 - 4. ÅRGANG

NOVEMBER

Barnebibliotekarene leser og leser. Nye barnebøker renner inn og det er nødvendig for å utføre jobben på en profesjonell måte at bøkene er lest. I det minste på tvers. Når barnebibliotekarene skal ha bokprat, vurdere innkjøp eller anbefale bøker for brukerne, så er lesing av bøkene en forutsetning.

Nå er det ikke lett å gjøre dette i ordinær arbeidstid. De andre arbeidsoppgavene trenger seg på. Lesing krever litt mere ro enn annet arbeid på biblioteket. Derfor leser barnebibliotekarene hjemme. Uten å få et rødt øre i betaling for det. Mange synes dette er urimelig. Lærere som får høre om disse forholdene sier at de aldri ville ha funnet seg i det.

Nå er det ikke bare barnebibliotekarer som oppdaterer seg faglig på fritida. I varierende grad er nok situasjonen gjenkjennbar for mange bibliotekarer. Men kanskje er barnebibliotekarene den gruppa som burde gå i spissen for å kreve forandring. I dette nummeret finner du klare synspunkter på dette fra barnebibliotekar Siri Jordal i Odda. Vi bringer også dagbok fra avdelingsleder for barn og ungdom ved Fauske bibliotek, Hilde Sjølset (bildet).

Når får barnebibliotekarene tid til å lese?

Tidsskriftet:

«Bibliotekaren» utgis av Bibliotekarforbundet.

ISSN 0804-4147

Trykk: Falch Hurtigtrykk A/S

Redaksjon:

Erling Bergan (redaktør)
Anja Angelskår Mjelde
Eva K. Nergård
Pia Solheim

Redaksjonens adresse:

Runnen 4, 6800 Førde
Tlf.(jobb): 57 72 25 19
Fax: 57 72 25 01
Tlf.(priv.) 57 82 24 09
E-post: ebe@ahf.hisf.no

Levering av stoff:

Artikler og annet stoff sendes redaksjonen innen deadline, som e-post eller med vanlig post vedlagt diskett. Vi kan også ta imot fax eller vanlig post uten diskett.

Abonnement:

Abonnement på «Bibliotekaren» i 1996 koster kr.195,-. Beløpet betales inn til vår postgirokonto. Merk talongen «Abonnement 96».

Annonser:

1/1 side kr.1.800,-
1/2 side kr. 900,-

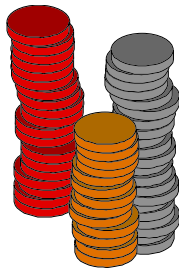
Stillingsannonser:

Helside kr. 900,-
Halvside kr. 450,-
Kvartside kr. 300,-

Utgivelsesplan:

Nummer:	Deadline:	Hos medl.:
1 - 1996	17. jan.	6. febr.
2 - 1996	14. febr.	5. mars
3 - 1996	13. mars	2. april
4 - 1996	17. april	7. mai
5 - 1996	29. mai	18. juni
6 - 1996	3. juli	23. juli
7 - 1996	21. aug.	10. sept.
8 - 1996	18. sept.	5. okt.
9 - 1996	16. okt.	2. nov.
10-1996	13. nov.	2. des.

Av innholdet i dette nummeret:

Justeringsoppgjøret i Oslo ferdig... s. 4

Endelig. Nå er justeringsoppgjøret i Oslo også i havn. Det tok fem dager og nesten like mange netter å komme gjennom oppgjøret. Og det er ikke så rart. Oslo kommune presenterte et forslag til helt nytt lønnsrammesystem og sammenslåing av koder for adskillige stillinger. I løpet av fem korte døgn skulle brikkene falle på plass, skriver BF's frontfigur i Oslo, Kirsten Leth Nielsen.

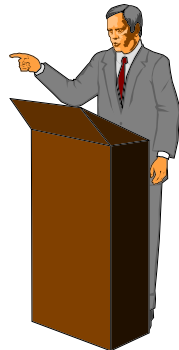
Valg 1997 s. 6

Tiden for BF's landsmøte i 1997 (18. april) nærmer seg raskt - ihvertfall hvis man sitter i valgkomiteén, skriver Ingeborg Motzfeldt, leder av valgkomiteen i BF. Hun ønsker forslag på kandidater til ulike verv innen 1.desember.

Svar fra Forskerforbundet s. 8

BFs henvendelse til Forskerforbundet om løsning på den vanskelige situasjonen som har oppstått m.h.t. medlemsverving fikk et raskt og negativt svar. De skriver blant annet: "Forskerforbundet vil med dette understreke at en dobbeltmedlemskapsavtale mellom BF og Forskerforbundet er uaktuelt."

Enighet om gratisprinsippet i NBF...s. 9

Ettersom BF er kollektivt innmeldt i NBF, fikk vel de fleste med seg at NBFs styre gikk til det relativt dramatiske skritt å innkalle til ekstraordinært landsmøte for å få avklart «NBFs holdning til §1 i Lov om folkebibliotek (gratisprinsippet)». Bakgrunnen var at styret mente at den uttalelsen som ble vedtatt på det ordinære landsmøtet på Lillehammer i mars, var selvmotsigende, og dermed ga uklare signaler om hva NBF egentlig mener om gratisprinsippet, skriver Ingeborg Motzfeldt i sin rapport fra landsmøtet.

En uke med Hilde Sjøset i Fauske...s.12

Fauske bibliotek ble for kort tid siden åpnet igjen for publikum etter å ha vært stengt p.g.a. bygging i perioder fra sommeren 1995. Slik begynner Hilde Sjøset sin dagbok fra en uke ved Fauske bibliotek. Hun er avdelingsleder for barn og ungdom ved biblioteket.

"Kjøssing i biblioteket"s.16

Kirsti Tveitereids ferske "Dilemma på jobben" begynner slik: "Bokvalgsmøtet begynte som vanlig med galgenhumor over det store misforholdet mellom antall titler på ønskelista mot antall kroner å kjøpe for. Torleif tok ordet og begynte overraskende å lese Stig Holmås dikt".

Barnebibliotekarenes lesing..... s.17

Siri Jordal kommenterer forrige "dilemma": "Du kan ikke formidle bøker til barn hvis du ikke selv har lest dem".

leder'n

RANDI RØNNINGEN, FORBUNDSLEDER

En veldig positiv bieffekt av justeringsoppgjøret i kommunesektoren er at vi nå kan benytte kodene for bibliotekarer i langt flere bibliotekstillinger enn tidligere. Bortsett fra stillingene som biblioteksjef og fylkesbiblioteksjef, har inntil 1. august høyeste lønnsalternativ for bibliotekarstillingene vært ltr. 31. Å gi noen i denne stillingskoden høyere avlønning har ikke vært tillatt, det ville vært i strid med hovedtariffavtalen. Dette har medført at bibliotekarer har blitt ansatt i andre stillingskoder, f.eks. konsulenter eller avdelingsleder. Dette var det eneste alternativet dersom arbeidsgiver skulle tilby en tilfredsstillende avlønning.

Det nye lønnsregulativet gjør det mulig å plassere

f.eks. en Avdelingsleder bibliotek langt høyere enn ltr. 31. Alle lønnstrinn og lønnsrammer som er oppgitt i hovedtariffavtalen er kun ment som minimumsavlønning, det er ikke lov å gi noen **lavere** lønn enn det som er bestemt sentralt. Den nye koden Bibliotekar I har lønnsramme 8 som laveste alternativ. Det er imidlertid ingen ting i veien for at en arbeidsgiver kan gi en person i denne stillingskoden avlønning i f.eks. lønnsramme 9, samme lønnsramme som er laveste alternativ for konsulentstillingen. Flere av BFs medlemmer har fortalt meg at arbeidsgiver ønsker å flytte personer fra konsulentkoden til den nye koden Biblio-

tekar I, men med høyere lønns plassering enn lønnsramme 8. Jeg har også med glede observert at det allerede har blitt utlyst stillinger som Avdelingsleder bibliotek med en høyere avlønning enn ltr. 31.

Jeg mener vi må bruke stillingskodene som bibliotekar så langt det er mulig. Og nå er altså ikke lønns plasseringen noe hinder for dette lenger. Det er bibliotekarer vi er og det bør gjenspeile seg i stillingsbetegnelsene

...Det er bibliotekarer vi er og det bør gjenspeile seg i stillingsbetegnelsene våre...

våre. Det gir våre omgivelser et klart signal om hvilken bakgrunn vi har og dermed også hvilken kompetanse de kan vente fra oss. En annen effekt av å ta tilbake bibliotekarstillingene er at statistikken blir riktigere. Statistikk er ikke noe mål i seg selv, men den kan være et godt hjelpemiddel, f.eks. ved forberedelse av lønnskrav. Dette betyr selvsagt ikke at vi ikke kan benytte oss av andre stillingsbetegnelser dersom vi har behov for det. Det kan kanskje være naturlig å plassere en bibliotekar som er ansatt som edb-konsulent i en konsulentkode. Men der andre stillingskoder kun er tatt i bruk for å få en høyere lønns plassering, mener jeg vi bør arbeide for å endre dette tilbake.

BFs forbundsstyre:

Randi Rønningen (leder)
Menighetsfakultetets bibliotek
Boks 5144 Majorstua
0302 Oslo
Tlf.job: 22 59 05 22
Fax: 22 59 05 30
Tlf.priv.: 22 19 56 41
E-post: randi.ronningen@menfak.no

Turid Holtermann (nestleder)
Høgskolen i Sør-Trøndelag
Avdeling helse- og sosialfag
Ranheimsveien 10
7005 Trondheim
Tlf.job: 73 82 82 26
Fax: 73 82 82 01
Tlf.priv.: 73 91 11 59
E-post: turid.holtermann@ahs.hist.no

Siri Kolle (AU-medlem)
Fredrikstad bibliotek
Avdeling Onsøy
Onsøy

Steinar Lakså (styremedlem)
Meråker folkebibliotek
Meråker

Kari Lifjell (styremedlem)
Deichmanske bibliotek, Lesesalen
Oslo

Anne-Mette Vibe (styremedlem)
Norges idrettshøgskoles bibliotek
Oslo

Eli Wilhelmsen (styremedlem)
Nasjonalt læremiddelsenter
Oslo

Anne Woje (styremedlem)
Kvinnerad folkebibliotek
Husnes

Leikny H. Indergaard (styremedlem)
Rogaland fylkesbibliotek
Stavanger

BFs sekretariat:

Faglig sekretær: Sølvi Kristiansen
Adresse: Lakkegt.21,
0187 Oslo
Tlf.: 22 17 04 95
Fax: 22 17 04 96
E-post: bibforb@online.no
URL: <http://www.bibsent.no/bf/>

SPALTELANGS

Bok 96

Den niende norske bokmessen arrangeres på Sjølyst i dagene 31. oktober til 3. november. Det tegner til å bli den største som har vært arrangert, både i antall stands og i antall programmer, sier informasjonssjef Jon Olav Skålid i Forleggerforeningen. Publikum kan velge mellom nesten 160 forskjellige programmer i løpet av de fire dagene messen varer. Det blir debatter og diskusjoner, opplesninger, møter og intervjuer. Blant de mest kjente forfatterne som vil være til stede, er Mario Vargas Llosa fra Peru, Fay Weldon fra England og Jan Guillou fra Sverige.

Politisk blokkering av Internett

Det palestinske informasjonsministeriet melder at Israel har blokkert tilgangen til Internett for de palestinske områdene. De israelske myndighetene har instruert Bezeq, det statlige israelske teleselskapet, om å avskjære internettilgangen for palestinerne, ettersom de benytter mediet til å informere om Israels aktiviteter i de okkuperte områdene.

Rekordbesøk på Odin

Regjeringens elektroniske informasjonstjeneste - Offentlig Dokumentasjon I Norge - tredoblet sitt besøks-tall i forbindelse med at statsbudsjettet ble offentliggjort. Ca. 45.000 oppslag ble gjort den helgen budsjettet ble lagt ut. Til tross for stor trafikk gikk det hele nesten knirkefritt.

Redaktør Jan Bruusgaard er godt fornøyd, særlig fordi Regjeringen har foreslått å gjøre Odin-tjenesten permanent. Det medfører flere faste stillinger, bedre indeksering og flere av departementenes proposisjoner lagt ut på nettet.

SPALTELANGS

Justeringsoppgjøret i Oslo slutført

Endelig. Nå er justeringsoppgjøret i Oslo også i havn. Det tok fem dager og nesten like mange netter å komme gjennom oppgjøret. Og det er ikke så rart. Oslo kommune presenterte et forslag til helt nytt lønnsrammesystem og sammenslåing av koder for adskillige stillinger. I løpet av fem korte døgn skulle brikkene falle på plass og vi helst ha oversikt over konsekvensene.

Kirsten Leth Nielsen

Nestleder i Oslo-gruppen og tillitsvalgt for BFerme på Deichman

Som nestleder i Oslo-gruppen, en forhandlings sammenslutning i AF-K, Oslo har jeg plass i AF-K, Oslos råd. Dette gir meg adgang til å delta i forhandlingene mellom Oslo kommune og AF i Oslo. Resultatet av forhandlingene er følgende:

Kommunens tilbud var en konsekvens av ønsket om å forenkle lønnsrammesystemet og rydde opp i kodene. Resultatet har blitt en reduksjon i lønnsrammer med stiger fra 33 til 23. I tillegg er disse blitt rene stigerammer, dvs ordningen med at de siste fem alternativer på rammen var direkteplasseringer er falt bort. Nå er alle direkteplasserte stillinger innplassert i til sammen 24 rammer. Vi har fått en klar deling mellom typer innplassering. Også når det gjelder kodene har man fått en reduksjon. Om dette er en fordel er kanskje heller tvilsomt. Jeg kan vel nesten si: det vil tiden vise.

Kirsten Leth Nielsen er BF's tillitsvalgte på Deichman og er representant i AF-K/Oslos råd. Hun har spilt en meget aktiv rolle i årets tariffoppgjør. (Foto: ebe)

Foreløpig er det mange uklårheter om konsekvensene rundt denne "opprydning" og også en del rot. Enkelte koder er falt helt ut og andre plassert feil. Dette førte til følgende merknad i protokollen: "Partene kommer tilbake til eventuelle tekniske tilpasninger som følge av endringer i kodestrukturen". Hva som ligger i denne merknad gjenstår å se. Arbeidet skal være avsluttet innen 30.11.96. Resultat av forhandlingene har virkning fra 1. 9 1996.

Sammenslåing av koder

Sammenslåingen har ført til en reduksjon fra ti til fire koder. Resultatet er slik:

Gammel kode	Stilling	Ny kode	Ny lønnsramme
359	Bibliotekar	106	14.02
360	Bibliotekar v/Deichman og skolesjefen	106	14.02/14.04
361	Annenbibliotekar ved Deichman	106	14.03
364	Sykehusbibliotekar ved Aker	106	14.04/14.06
366	Sykehusbibliotekar ved Ullevål	116	56.02
416	Førstebibliotekar ved Deichman	116	56.08
417	Spesialbibliotekar ved Deichman	117	56.02
458	Bibliotekar ved Ullevål sykehus	106	14.02
2015	Avdelingsleder	116	56.06/56.08/56.10
2047	Områdeleder	116	56.02

Lavtlønnstillegget/likelønnstillegget

Oslo kommune valgte samme løsning som KS når det gjelder likelønnstillegget, nemlig omveksling til et lønnstrinn. Det betyr at de som fikk likelønnstillegget etter lønnsoppjøret i 1995 nå får ett ekstra lønnstrinn i stedet for tillegget.

Resultatet for det trauste flertall - de som er i grunnkoden

Som kjent er det bibliotekarer i grunnkoden som Bibliotekarforbundet har prioritert i dette oppjøret. Så også i Oslo. Resultatet kan vi være godt fornøyd med. Både begynnerlønn og topplønn har blitt bedre. Ny lønnsramme 14 med høyskolestigen (14.02) ser nå slik ut:

Ny lønnsramme 14:

Lønnsansiennitet	0	2	6	8	10	12
14.01	19	20	21	23	24	25
14.02	20	21	22	24	25	26
14.03	21	22	23	25	26	27
14.04	22	23	24	26	27	28
14.05	23	24	25	27	28	29
14.06	24	25	26	28	29	23
14.07	25	26	27	29	30	31
14.08	26	27	28	30	31	32

OBS! Her er lønnstrinnet for likelønnsomvekslingen inkludert. Resultatet tåler absolutt sammenligning med KS-området som i dag har en stige fra lønnstrinn 17 til 25 etter 10 år for grunnkoden.

Sammenslåing av koder

For enkelte grupper har sammenslåingen av kodene ikke fått andre konsekvenser enn at nummeret på koden er ny. Det gjelder alle de som har ny kode 116 og 117. De som er plassert i disse koder har fått ett lønnstillegg = kvinnetillegget (samt ca kr. 1000,- ekstra på årsbasis da ett lønnstrinn er ca kr. 3.500 og likelønnstillegget er på ca kr. 2.200). Grupper som er plassert i disse koder er fremdeles direkteplasserte!

Lønnsramme 56

Denne rammen har bare direkteplasseringer. Den går fra 56.01- 56.15 og dekker lønnstrinn 27-41.

Skolebibliotekarene/sykehusbibliotekarene/2.bibliotekarene

For andre er konsekvensene synlige. Det gjelder grupper som i gammel kode hadde nummer 360, 361, 364 og 458. **Alle i disse koder er flyttet fra en direkteplassering til en stige i lønnsramme 14.** Konsekvensene av dette grepet fra kommunens side har vi ennå ikke helt oversikten over. En ting er sikkert: De som har lang nok ansiennitet (12 år) rykker opp i topplønn på sin stige. En annen ting er også helt sikkert: Ingen skal gå ned i lønn.

SPALTELANGS

Mer til elektronisk kommunikasjon

Administrasjonsdepartementet går inn for å styrke oppbyggingen av infrastruktur for elektronisk kommunikasjon i Norge, og foreslår en økning på 18 millioner kroner innen hovedområdene offentlige nett og infrastruktur. Satsingen er et ledd i oppfølgingen av rapporten fra Statssekretærutvalget for IT, «Den norske IT-veien - bit for bit».

Departementet nevner bl.a. at det ønsker å utvikle fellestjenester mellom statens sentrale og regionale informasjonsnett, og legger opp til samarbeid mellom kommunesektoren og de tverrsektorielle statlige nettene. Administrasjonsdepartementets langsiktige mål er at alle i offentlig forvaltning skal kunne utveksle informasjon elektronisk. Det ønsker også at elektronisk saksbehandling skal bli den vanlige arbeidsform i statsforvaltningen, og at e-post skal kunne brukes både internt og eksternt.

Elektronisk filateli

Det amerikanske postverket har testet ut et nytt produkt som frankerer, stempler og registrerer e-post. Konseptet kan gjøre e-post juridisk likeverdig med papirdokumenter. Den elektroniske posten oversettes til et langt nummer som representerer hele meldingen, som undertegnes med en privat, elektronisk nøkkel som autentiserer avsender og budskap. Deretter stemples posten med datum og Greenwich Mean Time og sendes til adressaten.

I forsøksfasen har postverket tatt ca. halvannen krone for e-post inntil 50 kB. Programvare for å lese innkodet post kan nedlastes gratis fra produsenten, Aegis Star, og er kompatibel med Netscape og Explorer. Systemet skal demonstreres på E-mail World/Internet Expo i Boston i oktober.

SPALTELANGS

5 millioner til IT i folkebibliotekene

I sin pressemelding av 4.10.96 sier Norsk bibliotekforening seg glad for at regjeringen nå vil satse på å ruste opp folkebibliotekene med en bevilgning på 5 millioner til IT. Det skal satses på folkebibliotekene som nettverksknutepunkt bl.a. for å gi et mer konkret innhold til arbeidet med livslang læring, spredning av offentlig informasjon og demokratisering av informasjonsteknologien. Informasjonssamfunnet skal ikke bare være et tilbud til en elite, men et redskap hele befolkningen kan ta i bruk, sier Frode Bakken i en kommentar.

Bare et mindre antall folkebibliotek, ca. 60 av 435, har Internettilknytning, og det er i ferd med å utvikle seg en kløft mellom de bibliotekene som følger med i utviklingen og de som sakker akterut.

Mye av problemet er knyttet til kompetanse, men penger til kompetanseheving og utstyr vil være med på å bedre situasjonen. STING mener at opplæring av personalet, gjerne i form av kompetansehevende kurs med en formell eksamen, er veien å gå. Statens bibliotektilsyn vil om kort tid levere et notat til Kulturdepartementet om retningslinjer for bruk av de ekstra millionene.

Internetturfere i kø

Biblioteker med publikumstilgang til Internett opplever stor pågang. Tenåringer utgjør en gruppe som ofte forsvinner fra bibliotekene, men dette skjer ikke der de kan bruke Internett. Tvert imot er det tendenser til kødannelse ved maskinene!

Biblioteket i Tønsberg har hatt Internett-tilgang siden 1995, og er svært fornøyd med at tilbudet trekker nye grupper brukere til lokalene. I en undersøkelse viser det seg at det er aldersgruppen fra 13 år og oppo-

Men hvordan ansiennitet skal beregnes for de som ikke har opptjent ansiennitet og hva som vil skje ved nyttilsetning i disse stillinger er fremdeles uklart. Dette er en meget uheldig situasjon og Bibliotekarforbundet og AF er absolutt ikke begeistret for å være havnet i den. Den gjelder for flere AF-forbund. Vi har imidlertid gjort hva som stod i vår makt for å forhindre at det gikk som det gikk og vår frustrasjon avspeiles i AF-K Oslos protokolltilførsel om saken.

Inntrykk og erfaringer

Hvilke inntrykk og erfaringer har jeg fra mitt første møte med forhandlingskulturen? Først vil jeg slå fast at vår plassering i AF er en riktig og nødvendig plassering. Jeg vil faktisk gå så langt som til at si at det at bibliotekarene var representert og at vi hadde AF i ryggen har hatt betydning for utfallet av oppgjøret for oss.

Dernest må jeg innrømme at deltakelse gav mersmak - det var kjempemorsomt å se, følge og til en viss grad påvirke hele prosessen.

Når det så er sagt, vil jeg stille et stort spørsmål ved måten et slikt oppgjør avvikles på. Dette må da være toppen av mannsdominert opplegg. Ingen småbarnsmødre ville finne på å holde på dag og natt i flere døgn for å få høyere lønn og bedre arbeidsforhold. Vi ville nok ha valgt en mer familievennlig løsning og en løsning der folk var uthvilte når de skulle ta viktige beslutninger på manges vegne.

Men - som sagt, jeg gjør det gjerne igjen!

VALG 1997

Tiden for BF's landsmøte i 1997 (18. april) nærmer seg raskt - ihvertfall hvis man sitter i valgkomitéen! Alle sentrale tillitsvalgte er på valg, dvs.

Leder

Nestleder

7 forbundsstyremedlemmer

5 varamedlemmer i nummerert rekkefølge

Leder, 2 medlemmer og varamedlem til kontrollkomitéen.

Det skal selvsagt også velges ny valgkomité (leder, 2 medlemmer og varamedlem), men her er det heldigvis forbundsstyret som skal foreslå kandidater.

Valgkomitéen har sendt brev til alle sentrale tillitsvalgte med forespørsel om evt. gjenvalg. Vi har også skrevet til alle lokallagene og etterlyst kandidater. Dette er det første landsmøtet hvor vi har lokallagene som medhjelpere i prosessen med å finne kandidater, og vi har selvsagt store forhåpninger til at dette kan gjøre jobben litt enklere.

Det er viktig at lokallagene engasjerer seg - det er på den måten man kan påvirke representasjonen fra sitt fylke eller sin landsdel.

Vi i valgkomitéen sitter i hhv. Tromsø, Trondheim og Oslo, og har selvsagt ikke oversikt over alle de dyktige medlemmene BF har rundt i landet. Det er det dere som har. Lokallagsstyrene er igjen avhengige av at medlemmene deltar i prosessen. Hver enkelt bør tenke over om de selv kan være villige til å ta på seg et verv - eller om de vet om andre som kan spørres. Vi har forutsatt at de som blir foreslått er spurt og har sagt seg villige.

Fristen for forslag er satt til 1. desember 1996. Det kan synes tidlig, men vi skal helst ha kandidatene klare i midten av februar, slik at de kan presenteres i «landsmøtenummeret» av Bibliotekaren som har deadline i slutten av denne måneden. Vi håper at vi får større problemer med å velge ut enn med å finne kandidater overhodet!

Ingeborg Motzfeldt
leder for valgkomitéen

Adresse: Høgskolen i Tromsø, 9005 Tromsø

Tlf.: 77 66 03 21, Faks 77 68 99 56,
E-post Ingeborg.Motzfeldt@hitos.no

Studentforum i AF

Trine Sand Bakken og Charlotte Jakset, styret for BF's studentlag i Oslo

Det er nå dannet et studentforum i Akademikernes Fellesorganisasjon (AF). Det konstituerende møtet var 30. september og

Bibliotekarforbundet var representert med to studenter. Studentforum skal være et samarbeidsorgan for alle studentlagene i AF. Det skal ta opp saker som har med studiesituasjonen generelt å gjøre, slik som bedre studiefinansiering, sosiale ordninger for studenter m.m.

Konferanse om internasjonale vitenkilder

Trine Sand Bakken, Student ved bibliotek- og informasjonsstudiene

Tirsdag 17. september deltok jeg på konferansen "Internasjonale vitenkilder for alle i høgre utdanning og forskning". Konferansen var lærerik og interessant. Selv om det var en lanseringskonferanse for nye felles tjenester (ISI), dekket foredragene et bredt spekter. Jeg fikk større forståelse for hva Riksbibliotekstjenesten arbeider med, og

lærte også en del nytt om BIBSYS. ISI-databasene hadde jeg faktisk ikke hørt om tidligere. Demonstrasjonen av basene var imponerende, og jeg ble klar over de nye mulighetene de representerer.

Jeg hadde stort utbytte av konferansen. En konferanse som denne er et bra supplement til det jeg lærer på skolen. Synes det er viktig å følge med på hva som skjer på biblioteksfronten. Det er en fordel å ha litt peilig når jeg en gang skal begynne å jobbe som bibliotekar!

Ingen stortingsmelding for oss

Fra Norsk Bibliotekforening får vi vite at de har mottatt brev frå Kulturdepartementet datert 24.september 1996, med overskriften «Stortingsmelding om biblioteksektoren».

Brevet lyder:

«Vi viser til uttalelse fra Norsk bibliotekforenings landsmøte i mars i år om egen stortingsmelding om bibliotek, oversendt oss for besvarelse fra statsministerens kontor.

Flere sentrale problemstillinger innenfor biblioteksektoren er nå under utredning eller behandling i departementet, så som

IT og bibliotek og organisering av de nasjonale samordnende og rådgivende bibliotekopp gavene. Disse må finne sin løsning i overskuelig fremtid. På bakgrunn av dette finner vi det for tiden ikke naturlig å legge fram en stortingsmelding om biblioteksektoren. Vi har imidlertid merket oss Bibliotekforeningens synspunkter i saken, og vil ta disse med i vurderingene på senere tidspunkt.»

Med dette svaret er det vel trolig at sentrale aktører i bibliotekvesenet vil legge kravet om stortingsmelding på hylla. Enkelt sakene vil nå trolig bli prioritert.

RED ■

SPALTELANGS

ver som er de mest aktive, stadig flere jenter og voksne mennesker fatter også interessen for å surfe på Internett. Pågangen er så stor at brukerne nå må reservere tid for å få plass ved datamaskinen.

Innkjøpsordningen må utvides,

krever Forfatterforeningen. Overfor Stortingets familie-, kultur- og administrasjonskomite blir det foreslått å øremerke 14 millioner flere kroner til innkjøp av ny norsk skjønnlitteratur, og samtidig utvide ordningen fra dagens 1.000 til 1.550 eksemplarer pr. tittel. Dagens 1.000 eksemplarer dekker ikke en gang Norges 1.218 folkebibliotek, for ikke å snakke om bibliotekene ved landets 470 videregående skoler. Mange skolebibliotek har dessuten innkjøpsforbud mot skjønnlitteratur grunnet dårlig økonomi. Ikke rart leseevnen her i landet er nedadgående!

Forfatterens gevinst vil i gjennomsnitt være 14-15.000 kroner ekstra pr. utgivelse. Motivet er imidlertid å få bøkene ut til leserne, særlig trenger de unge et bedre litteraturtilbud enn hva de har i dag.

Forfatterforeningen håper at komiteen vil fremsette forslaget under behandlingen av Statsbudsjettet.

Samling av statlige bibliotekorganer

I sitt forslag til statsbudsjett for 1997 bekrefter Regjeringen at spørsmålet om organiseringen av de rådgivende og samordnende nasjonale bibliotekopp gavene fremdeles er under behandling, og at Regjeringen vil komme tilbake til saken i salderingsproposisjonen som planlegges lagt fram for Stortinget i slutten av november.

SPALTELANGS

SPALTELANGS

Norsk bibliotekforening har overfor Storting og Regjering påpekt at det er den endelige departementstilknytningen det nye bibliotekorganet vil få, som særlig skaper problemer. Uansett hvilken løsning som velges, må det regnes med at departementstilknytningen vil være kontroversiell.

Norsk bibliotekforening peker i sin pressemelding av 4.10.96 på at foreningen i en årrekke har arbeidet for en samling av statlige bibliotekoppgaver med henblikk på å oppnå en samfunnsmessig gevinst. Foreningen har imidlertid ikke tatt stilling til hvilket departement det nye organet bør ligge under, men har i det siste mottatt mange henvendelser fra fagbiblioteksektoren som påpeker at et eventuelt nytt og samlet organ bør legges under KUF.

Norsk bibliotekforening anmoder Regjeringen om å fullføre arbeidet med å skape et nytt samlende statlig bibliotekorgan.

Kommunepost på Internett

Sarpsborg og Sør-Odal kommuner har som de første i Norge lagt ut kommunens postlister på nettet. Hensikten er å gi innbyggerne bedre anledning til å følge med i kommunepolitikken. Offentlighetsloven gir anledning til å lese både inn- og utgående post fra offentlige institusjoner. Disse to kommunene legger nå daglig ut sine postjournaler på nettet, og i tillegg pressemeldinger, saklister, vedtak fra ulike kommunale utvalg, priser på kommunale avgifter osv. Initiativet kommer fra administrasjonen i kommunene, og betegnes som svært gledelig i Kommunal Rapport, organet for Kommunenes Sentralforbund.

Statlige postlister er om mulig enda mer interessante: Siden Statens Informasjonstjeneste i januar i år lot 16 avisredaksjoner få tilgang til seks ut-

Kjapt svar fra Forskerforbundet

Bibliotekarforbundets brev til Fagbibliotekarforeningen, datert 5. september, ble gjengitt i forrige nummer av Bibliotekaren. I brevet inviterer BF til drøftinger om løsninger på den oppståtte situasjonen, der avtalen mellom organisasjonene blir tolket ulikt. BF foreslår drøftinger om en ordning med dobbeltmedlemskap for de aktuelle medlemsgruppene. Dette er en ordning som fungerer godt i forholdet mellom Forskerforbundet og andre profesjonsforbund.

Forskerforbundet var raskt ute med svar. Vi gjengir i sin helhet brevet datert 19. september, under overskriften «Vedr. avtale mellom BF og Forskerforbundet/FBF»:

«Det vises til Bibliotekarforbundets (BF) brev av 5. ds. til Fagbibliotekarforeningen (FBF) med kopi til Forskerforbundet, vedrørende avtalen mellom organisasjonene.

Forskerforbundet vil med dette understreke at en dobbeltmedlemskapsavtale mellom BF og Forskerforbundet er uaktuelt. De dobbeltmedlemskapsavtalene Forsker-

forbundet har er av en helt annen karakter enn en eventuell avtale med BF.

BF må således søke en annen løsning på sine interne problemer enn gjennom en slik avtale. Forskerforbundet vil nok en gang understreke at den tidligere inngåtte avtale mellom partene med senere presiseringer, trekker opp klare grenser for de to organisasjoners rekrutteringsområde. BF må forholde seg til denne virkelighet.

At det er klare forskjeller mellom de to organisasjoner, viser ikke minst i den pågående debatt om organisering av bibliotekvesenet der partenes syn er diametralt forskjellige.

Med vennlig hilsen
Norsk Forskerforbund

Trond Eskeland
leder

Jan Glendrange
informasjonssjef»

Hvem er med i 13-gruppa?

Vi har fått en del spørsmål om 13-gruppa i AF. Dette er altså den sammenslutningen av forbund i AF, som har felles forhandlingsrett med arbeidsgivermotparten KS (Kommunenes Sentralforbund). 13-gruppa gjelder altså bare på kommunal sektor.

Det er nå 10 forbund i Akademikernes Fellesorganisasjon som tilhører denne såkalte 13-gruppa. (Navnet 13-gruppa fikk den da de var 13 forbund. Navnet har bare hengt ved siden.) Disse forbundene er:

Bibliotekarforbundet
Høgskoleutdannedes forbund
Norges Farmaceutiske forening
Norsk Forskerforbund
Norsk Skolelederforbund
Det Norske Diakonforbund
Den Norske Kirkes Preste- og Kateketforening
Samfunnsviternes fagforening
Samnemnda for folkehøgskolene
Sosialøkonomenes fagforening
Enkeltmedlemmer

Ekstraordinært landsmøte i NBF lørdag 28. september 1996

Enighet om gratisprinsippet - men var vi egentlig uenige?

Ingeborg Motzfeldt
Hovedbibliotekar, Høgskolen i Tromsø

Ettersom BF er kollektivt innmeldt i NBF, fikk vel de fleste med seg at NBFs styre gikk til det relativt dramatiske skritt å innkalle til ekstraordinært landsmøte for å få avklart «NBFs holdning til §1 i Lov om folkebibliotek (gratisprinsippet)». Bakgrunnen var at styret mente at den uttalelsen som ble vedtatt på det ordinære landsmøtet på Lillehammer i mars, var selvmotsigende, og dermed ga uklare signaler om hva NBF egentlig mener om gratisprinsippet.

Selvmotsigelsen/uklarheten lå i følgende avsnitt:

«**Oppdragsvirksomhet mot betaling** innen informasjonsmarkedet, f.eks. til næringslivet, skal etter NBFs oppfatning ikke være en del av folkebibliotekets tilbud. En slik tjeneste må evt. skilles ut som en egen organisatorisk og økonomisk enhet i biblioteket.»

Det springende punkt er her at det står i biblioteket, og ikke *utenfor*. Hvis en «betalingstjeneste» er en del av biblioteket, bryter man med gratisprinsippet.

Personlig tilhører jeg den gruppen som mener at det ikke skulle vært nødvendig å innkalle til et ekstraordinært landsmøte på denne saken. Et slikt møte koster både penger og tid - og man er nesten garantert at det kommer adskillig færre medlemmer enn til et ordinært landsmøte. Det er få, om noen, som kan be arbeidsgiveren om å dekke en slik reise.

Ved møtets begynnelse var det registrert 89 personlige medlemmer og 27 institusjonsmedlemmer, tilsammen 116 stemmeberettigede. Tilsvarende tall for Lillehammermøtet var hhv. 335 og 95, tilsammen 430 - altså nesten 4 ganger så mange!

Før møtet var det bl.a. et helsides oppslag i *Nationen* (13.09.96) med overskriften «Splittelse i norsk bibliotekverden».

NBF-leder Frode Bakken fikk det som han ville. NBF-styrets forslag til vedtak om gratisprinsippet ble vedtatt med 94 stemmer av de 113 stemmeberettigede på NBFs ekstraordinære landsmøte i september. (Foto: ebe)

Problemet med dette møtet - og det som ble sagt på forhånd - er nettopp denne påstanden om at vi er splittet, at det hevdes at det er (stor) *uenighet* i NBF om gratisprinsippet. I lederen i det siste nummeret av Bibliotekforum før møtet tolker leder og nestleder i NBF Lillehammer-vedtaket som om NBF skal «arbeide for at Stortinget gjør endringer i biblioteklovens gratisprinsipp». Dette mener jeg er en temmelig ekstrem tolkning.

SPALTELANGS

valgte departementers postarkiv, har antallet bestilte dokumenter blitt fordoblet, viser tall fra Administrasjonsdepartementet etter at dette prøveprosjektet ble avsluttet pr. 31.8.96. Dette har imidlertid medført merarbeid for arkivene, og overtidsarbeid for de ansatte. Dokumenthåndteringen er nemlig langt fra digital!

Skolenettet

En digital møteplass på Internett for skoleverket ble nettopp åpnet. Adressen er: <http://skolenettet.nls.no>

Dette skal være et sted hvor både elever, lærere, foreldre og andre skal skape et levende forum. Men først må alle skoler i Norge få tilgang: Nasjonalt læremiddelsenter anslår at bare 20% av alle norske grunnskoler er på nettet, mens situasjonen for videregående er atskillig lysere: NLS tror alle videregående vil være på nettet i løpet av 1997.

Barneombud Trond Waage mener nettet vil bli et sted elevene kan si sin mening, men frykter for at det skal bli et A- og et B-lag med mindre det settes en deadline for når alle norske skoler skal ha tilgang til Internett. Norsk elevorganisasjon mener myndighetene må presses til å prioriterer IT, og uttaler at IT i skolen bør være et statlig ansvar. Skolenettet er for øvrig et resultat av tiltakene som er satt i gang av KUF i forbindelse med handlingsplanen for IT i utdanning.

ERBIN - elektronisk referansebibliotek i Norge

UBO har i to år brukt Electronic Reference Library (ERL) fra Silver Platter, og har i dag over 20 CD-rombaserte databaser under ERL. Erfaringene med systemet er at det virker effektivt og har stor kapasitet. Tjenesten er nå gratis åpnet på prøve for alle interesserte fram til 31.12.96.

SPALTELANGS

Formålet er å finne ut av om en felles server for mange brukere i Norge - universiteter, høyskoler, biblioteker, institusjoner - er et alternativ for å unngå duplisering av data til flere servere samtidig som at investerings- og driftsutgifter eventuelt kan fordeles. Adressen er:
<http://www.erbin.uio.no/>

Bør bokklubbene legges ned?

Dette spørsmålet ble igjen reist av Gert Nygårdshaug i en kronikk i Dagbladet. Bokklubbene og den sentralisering av bokmarkedet som de representerer, har gjentatte ganger vært diskutert i Forfatterforeningen.

Bokklubbene har blitt Norges viktigste omsetningskanal for nye romaner. De forfatterne som ikke kommer ut på bokklubb, har ingen sjanse til salg: Selv om en bok får gode kritikker, selger den maksimalt i et par tusen eksemplarer - hvorav tusen er det faste innkjøpet til biblioteker ihht. Innkjøpsordningen. Det store salget og de store pengene går gjennom bokklubbene: Månedens bok i Bokklubben Nye Bøker kan selge opp til 60.000 eksemplarer, og forfatteren kan tjene 400-800.000 kroner.

Deler av beløpet går tilbake til Forfatterforeningen og dermed til kolleger som ikke ble antatt i bokklubb, men det er langt mellom debutantene. På tyve år har det debutert fem nye forfattere i Bokklubben Nye Bøker.

Gode kritikker og pristildelinger hjelper ikke på dette bildet. Antagelsen til bokklubbene foregår et halvt år før bøkene kommer ut, og selv om hovedideen til bokklubbene i starten var å spre kvalitetslitteratur, ser det ut til at resultatet er bestselgende gjengangerer som mer eller mindre har klippekort i bokklubbene.

For andre forfattere å komme inn på det lesende, skjønnlitterært interes-

Selvsagt ville det ha vært en fordel om vedtaket hadde vært helt krystallklart, hvis det hadde stått utenfor i stedet for i biblioteket. Intensjonen med uttalelsen synes å ha vært å skape *ryddige* forhold, jfr. at evt. betalingstjenester skulle etableres som en egen økonomisk og organisatorisk enhet. Dette burde leder og nestleder, og resten av NBFs styre, ha klart å leve med i to år, frem til neste ordinære landsmøte. Ett mulig alternativ til å holde ekstraordinært landsmøte var nettopp å fortolke vedtaket. Dette kunne de evt. ha gjort i samråd med lokallagene - som ikke ble konsultert før dette møtet ble innkalt.

Nåvel, det ble altså avholdt et ekstraordinært landsmøte, og endel av oss var der. Styrets forslag til vedtak ble vedtatt med 94 stemmer. 9 stemte for et forslag lagt frem av en politikerrepresentant fra Rogaland, mens 10 avholdt seg fra å stemme. Innen vi kom til avstemningen, hadde nemlig antall stemmeberettigede sunket til 113.

Vi har altså følgende situasjon:

Vedtaket på det ordinære landsmøtet ble vedtatt med 193 stemmer. Det «endelige» vedtaket fra det ekstraordinære landsmøtet ble vedtatt med 94 stemmer, dvs. 99 stemmer *mindre* enn Lillehammer-vedtaket.

Formelt er selvsagt alt i orden, vi er (fremdeles) enige om at gratisprinsippet skal gjelde. Jeg er riktignok ikke helt sikker på om det også innebærer at uttalelsen fra Lillehammer er kjent «død og maktesløs». Det som imidlertid er bekymringsfullt, er at styret - ved å blåse opp denne saken - kan ha sørget for at omverdenen sitter igjen med inntrykk av at *NBF er uenige om gratisprinsippet*. I verste fall er det dette som fester seg i folks bevissthet, og det ville virkelig være synd - for gratisprinsippet.

Statsbudsjettet setter folkebibliotekene på IT-veien

I begynnelsen av oktober ble statsbudsjettet sluppet. Sett med bibliotekarøyne var det én post som virkelig var positiv lesning. 5 millioner kroner blir foreslått til IT-satsing i biblioteksektoren som et ledd i oppfølgingen av statssekretærutvalgets rapport «Den norske IT-veien».

Kulturdepartementet melder at de allerede har satt i gang arbeidet med en IT-plan på kulturområdet. Planen er altså ledd i oppfølgingen av rapporten «Den norske IT-veien. Bit for bit». De fem millionene skal brukes til "arbeidet med en prosess som knytter bibliotekene sammen i nettverk", som det heter fra departementet.

Dette er nok det viktigste forslaget som vi bibliotekarer finner i regjeringens forslag til statsbudsjett for 1997. Ellers er det foreslått to nye stillinger til arbeidet med utbygging av Nasjonalbiblioteket. Det foreslås også 2 millioner kroner til forprosjektering av Nasjonalbibliotekets bygg i Oslo. Nasjonalbiblioteket overtar Universitetsbibliotekets bygg på Drammensveien når UB flytter ut.

Til Norsk Lyd- og blindeskriftsbiblioteket er det foreslått 1 ny stilling. For de øvrige bibliotek i Norge er det ikke statsbudsjettet som direkte bestemmer framtida. Folkebibliotek er avhengige av den generelle kommuneøkonomien og lokale prioriteringer. Det samme gjelder skolebibliotek og andre bibliotek på kommunal sektor.

Høgskole- og universitetsbibliotek må konkurrere om midler og stillinger innen sine institusjoner, men rammene for disse institusjonene bestemmes gjennom statsbudsjettet. Selv om budsjettet for høyere utdanning foreslås økt med nærmere 15%, kommer økningen i hovedsak av at de nye studieplassene fra innværende år blir foreslått videreført, at forvaltningsansvaret for Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole fra årsskiftet går over til Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet, og at bevilgningene til nye bygg øker.

Internett og Palestina

- På Bir Zeit, det eldste palestinske universitetet, har vi sett på utviklingen av Internett med forventning. Rett nok er det fremdeles israelsk kontroll over den palestinske infrastrukturen for telekommunikasjon. Men med en del fantasi og entusiasme har vi i det minste skaffet oss begrenset adgang til Internett. En web-gruppe ble dannet her på Bir Zeit sommeren 1995. Vi holdt på å gå fra konseptene da vi skjønte potensialet!

Det er Nigel Parry, ansvarlig for web-tjenesten på Bir Zeit universitet, som sier dette. Bir Zeit ligger 26 kilometer nord for Jerusalem, like ved byen Ramallah på den palestinske Vestbredden. I vår serie om palestinske bibliotek, som redaksjonsmedlem Anja Angelskår Mjelde og jeg har besøkt, er det på sin plass med en kikk på internettets muligheter i Palestina. Selv om det ikke er bibliotekene som står i forgrunnen i dette spørsmålet, vil internettet også i Palestina spille en viktig rolle for bibliotekens muligheter til å utvikle seg videre i årene som kommer.

Og Nigel Parry er en av dem som kjenner dette temaet bedre enn de fleste. Han forteller med entusiasme om vinteren 1995, da de første ideene kom fra Marwan Tarazi, direktøren for edb-senteret ved Bir Zeit.

- Han så for seg en internasjonalt tilgjengelig web-tjeneste med base på Bir Zeit. Med den sentrale rollen universitetet hadde spilt de siste 20 årene, var det store mengder informasjon som kunne gjøres tilgjengelig.

Utviklinga skjøt fart sommeren 1995, da den nydannede web-gruppa møtte Elisabeth Bouri. Hun er palestinsk akademiker og var tidligere web-ansvarlig ved University of Texas. I løpet av en måned i fjor formidlet hun mye konkret kunnskap om konstruksjon og vedlikehold av web-sider, sier Nigel Parry.

- Hva slags informasjon kan vi forvente å finne hos dere?

- Det som har størst potensiale er det vi kaller «The Palestinian Archive». Denne vil bli bygget opp av moduler. Her regner

vi med å bruke mange årsverk for å legge inn informasjon. I første omgang vil vi sette sammen en virtuell turist-guide for Palestina. Den vil dekke historie, matskikker, politikk, kart, restauranter, religiøse steder, butikker, underholdning, sport og mye mer.

- Er det andre aktører på Internett i Palestina?

- Ja, det har vokst fram en rekke tjenester de siste årene. Vi kjenner i dag til 37 web-tjenester i Palestina. Det er universitet, forskningsinstitusjoner, menneskerettighetsorganisasjoner og internasjonale organisasjoner. Eksempler er «Arab Studies Society - Jerusalem», «Israel/Palestine Center for Research and Information», «Palestine Ministry of Health», «Arab Media Internet Network», med flere .

- Har dette vært politisk mulig tidligere?

- I juni 1989 ble det utstedt Israelsk Militær Ordre nr.1279, som sa at det var forbudt for palestinere å bruke telefonlinjene til å sende faks, elektronisk post eller en hvilken som helst annen elektronisk overføring. Dette kom på toppen av den mangeårige israelske kontrollen over post-sendinger til de okkuperte områdene i Vestbredden og Gaza. Post ble ofte åpnet og lest, og ofte forsvant den.

- Så alt har blitt lettere etter Oslo-avtalen?

- Nei, så enkelt er det ikke. Det er fremdeles Israel som kontrollerer telefonsystemet som internett-tilknytningen skal gå gjennom.

(forts. side 14)

SPALTELANGS

serte markedet er i praksis mer eller mindre umulig. Bokklubbenes påvirkningskraft er enorm.

Forslag til revidering av Bern-protokollen

Nye forslag til revidering av Bern-protokollen er fremlagt for sanksjonering på WIPO diplomatkonferanse 2.-20. desember 1996. Forslagene omhandler retten til eksemplarfremstilling, retten til offentliggjøring og tekniske beskyttelsesarrangementer.

Det var Europaunionen og dens medlemsstater som i mai i år foreslo protokolltilførsler til artikkel 9 i Bernkonvensjonen, riktignok slik at artikkelen forblir uendret. Siden har det i regi av EU-landenes regjeringer foregått drøftinger om endringsforslagene samt lobbyvirksomhet fra bruker-miljøene mot forslagene.

Norsk Bibliotekforening sendte 16.10.96 brev til Kulturdepartementet der det påpekes at det i bibliotekretser både nasjonalt og internasjonalt er uro over forslagene. Dette knytter seg særlig til hvilke konsekvenser forslagene kan få for almenhetenes tilgang generelt til verdifullt materiale av forskjellig art, konsekvensene for utdanning og forskning og for bibliotekenes muligheter til å utføre sine oppgaver i en situasjon hvor elektronisk materiale får stadig større betydning.

NBF mener det er for tidlig å gå inn for et endelig vedtak alt i desember, og sier seg interessert i å videreføre en dialog med KD.

En uke med Hilde Sjølset ved Fauske bibliotek

Dagbok

Hilde Sjølset
Avdelingsleder for barn og ungdom
Fauske bibliotek

Fauske bibliotek ble for kort tid siden åpnet igjen for publikum etter å ha vært stengt p.g.a. bygging i perioder fra sommeren 1995. Vi har nå barne- og ungdomsavdeling i underetasjen på Fauskes nye administrasjonsbygg, mens voksenavdelingen har vokst seg inn i etasjen over.

Det heter i en sang av Sting at «Mandag kunne jeg vente på tirsdag, onsdag tenker jeg på, torsdag må gi meg litt tid, fredag kommer til å bli OK, lørdag kan vente og søndag er det for sent.» (Dette handler heldigvis ikke om arbeidsmoralen i et gjennomsnittlig folkebibliotek, men om en mann som ikke tar mot til seg og frir til sin hjertenskjær.)

En uke som avdelingsleder for barn og ungdom kan bli slik:

Mandag

I et underbemannet folkebibliotek har man ikke tid til å vente på neste dag. Problemet på en mandags morgen er ofte hvor man skal begynne.

Mandagen starter arbeidsdagen klokka 12.00 og varer til 19.30. Åpningstiden mandag er fra 15.00 til 19.00. Dette gir meg tre timer før legemet plasseres

bak skranken for service-innstilt førstelinjetjeneste.

Skulle jeg på fredagen ha hatt for mye annet å gjøre til å ta statistikken før arbeidsdagen var slutt, er dette det første som gjøres mandag. Folkebiblioteket på Fauske er nyåpnet i to avdelinger over to etasjer. Før rommet ett rom hele biblioteket. Derfor tas statistikken for det manuelle utlånet på kontoret i voksenavdelingen, der ringpermen til dette formål står. Barne- og ungdomsavdelingen er ikke helt tørr bak ørene ennå.

Etter statistikken er tatt, ser jeg på eventuelle forespørslere fra fredagen som skal utføres. Jeg finner ut om forespørslene kan dekkes gjennom bibliotekets egen samling eller om fjernlån må til. Så går jeg gjen-

nom samlingen og rydder. Billedbøkene er delt inn etter forespurte emner som «Dyr/natur» og «Hverdagsliv». Her er det alltid rot, og billedbokkassene må ryddes i ofte.

For tiden planlegger jeg høstens videre gang. Mandag er en grei dag å skrive et brev til barnehagene i kommunen. Brevet inneholder informasjon om barneavdelingens åpningstid og om muligheten for å komme til en eventyrstund og bli kjent med biblioteket.

Etter at brevet er skrevet blir det tid til næringsmiddelinntak for barne- og ungdomsbibliotekaren som snart skal forvandles til en førstelinjebibliotekar. (Det ser ikke godt ut å møte publikum slafsende, så dette gjøres unna før biblioteket åpner klokka tre.)

"I et underbemannet folkebibliotek har man ikke tid til å vente på neste dag. Problemet på en mandags morgen er ofte hvor man skal begynne." (Foto: Hilde Sjølset)

Så sitter man der da, klar til å smile. Smilet kommer helt naturlig ved synet av søte små og kanskje like søte foreldre. Bøkene strømmer på og leveres ut. Mellom slagene må man finne bøker i katalog (f.eks. i kortkatalogen i voksenavdelingen) og/eller på hylle. Ordning muss sein. Und ist.

Den koseligste delen av en skrankevakt er unektelig småpratene med barna. Og hvis jeg får lov vil jeg her uttrykke min stille smerte (sukk) over foreldre som drar barna med seg bort til videohylla, finner en video, låner den og halsar ut. I farta har småttingens lille spørsmål om han kunne få låne en bok blitt avfeid med «Har ikke tid». Ikke fra bibliotekaren må vite, men fra en stresset foresatt.

Dagen avsluttes med å rydde opp på skranken etter åpningstiden.

Tirsdag

Fremdeles god tid igjen til fredag... Fauske bibliotek har åpent for publikum fra 12.00 til 15.00 tirsdag. Det vil si at hvis jeg kommer på jobb 08.15 tirsdag morgen, har jeg...tre og tre fjerdedels time på meg før hordene styrter inn. (Noe de slett ikke pleier å gjøre på tirsdag, forresten.)

Statistikken fra mandag tas. Greit. Så er det på tide å kaste seg over bunkene med bøker som skriker etter å bli katalogisert. Som eneste bibliotekar med utdanning her ved Fauske bibliotek har jeg jobben med å registrere nye bøker. I vår gikk vi til innkjøp av Bibbi-data, da bøkene truet med å gå til sultestreik hvis de ikke snart ble satt i omløp. Katalogiseringshastigheten har økt betraktelig.

Det er inspirerende endelig å ha fått nye bibliotekslokaler, og fint å kunne fylle hyllene med endel nytt.

I åpningstiden får jeg anledning til å bli kjent med noen lesehester fra en lokal skole som gjerne vil lese om 2. verdenskrig og som lurer på hvor den nye lesesalen er. Det er vel slike gutter og jenter gamle Norge vil ha.

Onsdag

B-mennesket i meg setter stor pris på atter en ukedag å kunne begynne på jobb klokka 12.00. (Selv om det som oftest fører til at jeg stresser rett på et møte eller korøvelse etter jobb.)

Jeg gjør meg denne uken flid i at onsdag ikke skal ligne for mye på mandagen. Etter at statistikken over gårdsdagens manuelle utlån står som tall i riktige kolonner i en blå ringperm, kaster jeg meg over siste forsendelse fra kulturfondet. To esker som ikke er faretruende store denne gangen. Disse bøkene skal fordeles til kommunens åtte barne- og ungdomsskoler. Dette var tidligere skolekontorets jobb, men det ble funnet ut at biblioteket ville gjøre fordelingsjobben bedre. (Fordelingskunnskap er en bibliotekars forse. Hm.)

Det tar sin tid å fordele bøkene, avhengig av hvor mange som skal fordeles, naturlig. Bøkene blir fordelt etter hvilke klassetrinn som finnes ved den enkelte skole. Dette betyr blant annet at de to ungdomsskolene som er med i ordningen alltid får ett eksemplar hver av ungdomsbøkene. Skolene sørger selv for å hente bøkene ved biblioteket.

Onsdagens skrankevakt kan starte etter at man har forsikret seg om at alle bøker er på plass der de skal være, at skranken er ryddig og at de russiske bokmerkene vi har fått ligger pent stablet.

I rolige perioder katalogiserer jeg en halv bok, reparerer en annen, setter nytt datostempelark i en tredje. Rydder litt i småbarnskroken. Tenker på meningen med livet og andre småting.

Torsdag

er ganske spesiell. Det er dagen lånerne må nøye seg med å komme med forespørsel over telefon. Hvis de ikke har en invitasjon å skilte med. Biblioteket er de ansattes lekegrind denne dagen. Det skal ikke derfra sluttet at det er umodent å stenge publikum ute en hel dag. I gammel, god biblioteksånd mener vi at det er denne dagen vi får gjort noe... Ettersom høsten blir enda mer farverik regner jeg med å ha hatt endel klassebesøk her på den nest siste arbeidsdagen i uka. (Vi skulle naturlig nok gjerne ha hatt åpent, men har ikke bemanning til det.)

I rolige perioder katalogiserer jeg en halv bok, reparerer en annen... Rydder litt i småbarnskroken. Tenker på meningen med livet... (Foto: Hilde Sjølset)

Torsdagen jeg her skal fortelle om starter ganske rolig. I den nye sofagrupperen på ungdomsavdelingen skal vi ha bokmøte. Tre damer som sitter og åpner konvolutter fra bokklubber og tar stilling til tilbud fra bl.a. Norli og biblioteksentralen. Selv har jeg ansvaret for bøkene til barn og ungdom, men tar også del i innkjøpet til voksenavdelingen.

Innkjøp av nye bøker kan være en blandet fornøyelse. Fagbøker for barn er for eksempel et skrekkens kapittel i bibliotekets innkjøpsbok. Som i andre bibliotek. Bokmøtet varer ofte fram til lunch hvis vi tar oss på tak og går gjennom hele bunken med tilbud.

Etter lunch må jeg få katalogisert noen flere bøker. Etter at vi har brukt hele sommeren på å vaske og støvsuge alle bøkene, har vi flere hyllemeter med katalogiseringsklare bøker enn vi klarer å glede oss over. Bibliotekets flyttesjau og det nye bygget rundt oss har i lengre tid gjort biblioteket om til vaskeri og flyttebyrå. Men nå ...

Innimellom ringer lånerne og ønsker hjelp. En lærerinne vil ha letteste bøker for 9.klassinger. En mor ønsker skjønnlitterære bøker om det å være døv.

Jeg blir også avbrutt av at vi endelig har fått noen nye møbler til voksenavdelingen vi har ventet på lenge. De beundres. Det er godt å tenke på at vi snart er i mål ... et av målene.

Før jeg går hjem hjelper jeg til med et problem en av de andre ansatte har med tekstbehandler-systemet sitt. Dagens gode gjerning?

Fredag

I dag begynner jeg med å sende et par faxer til fylkesbiblioteket - fjernlånsforespørsler over telenettet. Faxen vår er flyttet til byggets kundetorg p.g.a. en vanskelig økonomisk situasjon.

Jeg har fått en forespørsel fra en barnehage om 15 småroller mellom 3 og 6 år kan komme på biblioteket mellom 10.30 og 11.45. I den nye barneavdelingen er det iallefall plass nok, og ungene er veldig velkomne.

Men før de kommer tar jeg listen over personlige data jeg har fått fra barnehagen pr. fax, og registrerer ungene som nye lånerne. Når de kommer kan de få hvert sitt lånekort. Så finner jeg frem et eventyr jeg skal lese og gjør i stand lesekroken.

Fra 10.30 til 11.45 kryr det av «1-metere» i de nye lokalene. De roter i billedbokkassene og leker i eventyrborgen. Det tar en halvtimes tid å få samlet dem og lese eventyr for dem. Jeg forteller dem også litt om hva man kan låne på biblioteket. Det er en fin opplevelse å møte tindrende øyne hos et par «småttiser» som vil fortelle om en bok de liker.

Etter at de har gått har jeg såvidt tid til å rydde før vi åpner for publikum klokka 12.00. Åpningstiden i dag byr ikke på de store utfordringene. Jeg har tid til å katalogisere litt innimellom slagene.

En halv time etter at dørene er stengt er helga et faktum. Uka har vært så spennende man kan vente...

(forts. fra side 11)

For å få en fast linje, må man sende søknad til det palestinske kommunikasjonsdepartementet, som må sende den videre til en felles palestinsk-israelsk teknisk ko-

punkt der de tradisjonelle politiske restriksjonene på kommunikasjon ikke lenger lar seg bruke som før. La oss si at de tar fra oss retten til å bruke det israelske telefon-

Bir Zeit universitetet har stått sentralt i palestinerne tilnærming til internett de siste årene. Her to studenter som søker i den gode gamle kortkatalogen på Bir Zeit University Library. (Foto: ebe)

mité, som sender den videre til den israelske militæradministrasjonen i den sonen søknaden gjelder, for til slutt å gå til det israelske kommunikasjonsdepartementet. Her er det både byråkratiske og politiske hindre. Resultatet er ihvertfall at det til dags dato ikke er innvilget en eneste fast linje til noen palestinere bosatt på Vestbredden eller i Gaza.

- Men faste linjer er vel ikke nødvendige for internett-kommunikasjon?

- Nei, nettopp. Fysisk plassering og kommunikasjonsform kan variere. Internett-tjenester vokser opp likefullt. Vi ser Palnet, Planet og Baraka. Og elektronisk post blir tilgjengelig for stadig flere institusjoner i Palestina.

- Så utviklingen tjener palestinerne?

- Det jeg mener vi lærer av IT-historien i Palestina, er at teknologien nærmer seg et

systemet eller elektronisk post. Javel. Med bærbar datamaskin og mobiltelefon kjøpt i nabolandet Jordan, kan vi kjøre et universitets elektroniske postsystem og en internasjonal web-tjeneste fra en ørken om nødvendig!

Skotten Nigel Parry kjeder seg ikke som «webmaster» på Bir Zeit University. Utfordringene er mange. De politiske begivenhetene skjer i hans nærområde, i Bir Zeit, Ramallah og El Bireh. Han er oppmerksomt tilstede på Vestbredden.

Men vi er også oppmerksomme på ham i Cyberspace. Les f.eks. hans beskrivelser av den siste tidens dramatiske hendelser. Han er å finne på <http://www.birzeit.edu/diary>.

Våge å lede

Ingeborg Motzfeldt
Hovedbibliotekar, Høgskolen i Tromsø

helhet. Og det har kanskje nettopp sammenheng med det Ingelin Killengreen tok opp?

Hvorfor tør man ikke vedstå seg sin lyst til å gjøre karriere og bli leder? Det handler nok igjen om mot - og selvtilit, som vel er en annen side av samme sak. Man må tro at man kan, og at man *egner seg* til en sånn jobb. Iflg. Ingelin Killengreen er det, ihvertfall når man kommer opp på et visst nivå, ikke *kunnskapene* som skiller gode ledere fra dårlige. De fleste er ganske godt skolerte. Dermed blir det de personlige egenskapene som er avgjørende.

Seminaret tok altså spesielt for seg *mellomleders* rolle. Ihvertfall i fagbibliotek er jo de fleste ledere typisk mellomledere - leder for biblioteket (eller en avdeling av det), men underordnet institusjonens (eller det samlede bibliotekets) ledelse. Det er bare i svært store bibliotek at lederstillingen vil få karakter av å være en topplederjobb, skjønt også f.eks. en overbibliotekar er jo faktisk en mellomleder.

Ingelin Killengreen mente - ut fra egne erfaringer - at det er lettere å være toppsjef enn mellomleder. I den sistnevnte posisjonen har man noen over seg, og noen under seg - og har ofte liten avstand til dem man har under seg. Man er ofte selv rekruttert fra denne gruppen, som stiller krav til lederen som «kollega» osv. Kravene/ønskene ovenfra og nedenfra kan i verste fall stå i sterk motstrid til hverandre.

Noen som kjenner seg igjen her? Jeg tror dette kan være ganske typisk i bibliotek. Vi har gjerne alle den samme utdannelsen, tom. fra den samme skolen - vi har et ganske stort likhetsideal. Vi er alle kolleger ... Men den som tar på seg en lederjobb, må også ta andre hensyn. Som leder i et fagbibliotek skal man ikke bare representere sitt fag og sitt miljø, men også delta i resten av institusjonens liv.

Det var tankevekkende at Ingelin Killengreen påpekte at suksesskriteriet ofte er at du og din avdeling lykkes - ikke at hele virksomheten lykkes. Hun mente at man som (mellom-)leder har plikt til å tenke helhet, og ta hensyn også til andre enheters behov. Man er medansvarlig for *hele* virksomheten. Dette betyr selvsagt ikke at man skal la være å fremme krav på vegne av egen avdeling, det skal og må man absolutt, men av og til må man kunne innse at det kanskje er viktigere at andre funksjoner blir prioritert akkurat nå.

Noen vil kanskje tolke endel av det jeg har skrevet som at jeg mener at alle egentlig bør ha lyst til å bli sjef. Det mener jeg selvsagt ikke - og politimesteren påpekte også at det er et problem at den eneste avansementsmuligheten i det offentlige har vært å bli leder. Derfor har man ofte «belønnet» dyktige fagfolk med å gjøre dem til ledere, og resultatet har ikke alltid vært like vellykket. Vi trenger andre karriereveier også - alternative utviklingsmuligheter.

Poenget er jo nettopp at man skal ha *lyst* til å lede hvis man skal bli leder. Det er et eget «fag», og man kan ikke regne med samtidig å jobbe like mye med sitt egentlige fag som før. Men har man lyst, så er det også lov å si det!

Og har du lyst på et verv i BF, så er det lov til å si fra om det også ... Ikke sitt og vent på at noen skal «oppdage» deg og spørre deg, hvis du mener at du kan og vil gjøre en jobb for forbundet. Se forøvrig orientering fra valgkomitéen annet sted i dette nummeret av Bibliotekaren.

Dette var tittelen på et seminar som Riksbibliotekjenten holdt i slutten av september, og hvor Oslos politimester Ingelin Killengreen holdt en innledning med samme tittel. Dvs. den fulle tittelen var «Våge å lede : dobbeltrollen som leder og mellomleder». Jeg var ikke den eneste som ble positivt overrasket over at en politimester på en utmerket måte «beskrev» ting vi kjenner fra vår (fag-)bibliotekvirkelighet!

Hun hevdet at det er liten forskjell på kvinner og menn når først de er kommet i lederposisjoner, dvs. det er få kjønnsforskjeller i forhold til selve «lederrollen». Forskjellen ligger nettopp i å våge. Det å tørre å si at man ønsker seg videre, har ambisjoner - har *lyst* til å være/bli leder. Her er menn mye «flinkere» enn kvinner, dvs. for dem er det greit å signalisere ambisjoner. Kvinner sitter ofte pent og venter på at noen spør dem - og blir lett forbigått (oversett).

Dette synes jeg absolutt bør være et tankespor for oss som er i et kvinnedominert yrke! Det er jo en tendens til at det er relativt flere mannlige ledere også der hvor kvinnene er i flertall i yrkesgruppen som

«Kjøssing i biblioteket»

— Dilemma på jobben —

Kirsti Tveitereid, Avdelingsbibliotekar
Lillegården kompetansesenter

Bokvalgsmøtet begynte som vanlig med galgenhumor over det store misforholdet mellom antall titler på ønskelista mot antall kroner å kjøpe for. Torleif tok ordet og begynte overaskende å lese Stig Holmås dikt:

Hva gjør en bibliotekar
når et ungt par står og kjøsser
i en av bibliotekets kroker
(like ved Lyrikkhyllen)?
Lånerne går omkring og skuler.
De to gir blaffen.
De kjøsser og kjøsser.

Hva gjør jeg
når det er jeg som har ansvaret for denne
vakten
og en av lånerne klager
fordi to unge mennesker står i en krok
(like ved Lyrikkhyllen)
og kjøsser ?
Går jeg da bort og ber de to la være å kjøsse,
eller gir jeg blaffen
og sier til ham som klager
at verden er fri for alle?
Jeg kan kanskje be ham se en annen vei,
eller si at slik er nå engang de unge i dag
eller noe sånt
Kjøssing i biblioteket,
hva gjør man med det?

Min jobb er å tjene folket.
Hvem er folket i dette tilfellet ?
Han som klager,
eller de som kjøsser ?
Begge parter skulle jeg tro.

Jeg kan kanskje gå bort til de to
og si at hør nå her, kjære venner,
det er en låner her borte
som ikke liker at folk kjøsser
i biblioteket.
Kan dere ikke vente med det der
til dere kommer ut ?
Men det høres litt snålt ut,
ikke sant ?
Og tenk om de bare fortsatte

Så det er ikke så greit nei.

De to andre møtedeltakerne flytta urolig på seg under opplesningen. Hva gikk det av Torleif, diktlesning var ikke akkurat hans hobby. De siste bokmøtene hadde han ytret seg iltert om bokinnkjøpet. Hva skulle det her bety? En plutselig interesse for lyrikk? For ungdoms lesevaner eller andre vaner? Astrid og Anne kom med fleipende kommentarer til meningen med resitasjonen.

Torleif var ikke i humør til denslags og refererte høyst seriøst Holmås linje: "Min jobb er å tjene folket". Mer sa han ikke og bokvalget kunne starte. Denne uka hadde biblioteket "råd til" 7 titler - så noe særlig valg var det vel ikke snakk om. Astrid og Anne kom som alltid med en rekke ønsker til innkjøp av bøker som ungdom hadde spurt etter, argumentene for å kjøpe nettopp dem var gode. Det var bøker som helt tydelig ville gjøre biblioteket mer tjenelig for dem, bøker som ga stoff til skoleoppgaver, til prosjektarbeid, til stiler. Ungdom var de mest aktive lånerne, de mest krevende og de fant minst i bibliotekets hyller.

Torleif, Astrid og Anne blei sittende lenge etter at de 7 titlene var bestemt innkjøpt - 7 utmerkede bøker for kommende prosjekt i videregående skole og i ungdomsskolen. Ungdoms evige spørsmål etter samfunns-tema som "rasisme", "Ku Klux Klan", "parapsykologi" og "miljøvernspørsmål". Tjente biblioteket folket? Var folkebibliotekideen i ferd med å forsvinne? Mer og mer styrt av skolens nye undervisningsmetoder med prosjektarbeid og "ansvar for egen læring"?

- "Budsjettet", sa Torleif - "vi kan skylde på magert budsjett, men uansett størrelsen på bevilgningene vil vi alltid komme i en valgssituasjon når det gjelder innkjøp av litteratur til folkebiblioteket her i byen, og valget er: Hvem skal vi tjene? Skal vi ta konsekvensen av at våre lånere i så stor grad er ungdom under utdanning, og rett og slett lage et godt bibliotek for dem her i kommunen? Skal vi glemme dem mellom 40 og 70 år som ikke finner Ku Klux Klan særlig interessant akkurat nå, skal vi regne "folket" til de mellom 15 og 20 år?"

Han hadde hisset seg ikke så lite opp nå og

avsluttet med Holmås : "Så det er ikke så greit nei"!

Synspunkt A

Det enkleste er selvfølgelig å si at skolen har ansvar for egen bibliotekstjeneste. Men den "holder ikke". Skolebiblioteket kan aldri erstatte folkebibliotekets bredde, skolebiblioteket skal ikke være et folkebibliotek i miniatyr, men være en støtte til det pedagogiske arbeidet ved skolen. Nye reformer i skolen forutsetter langt bedre skolebibliotek enn i dag, men prosjektundervisningen som er på vei inn - også i grunnskolen, vil garantert merkes i folkebibliotekene. Det er et dilemma, men også en skikkelig utfordring å ta opp kontakten med skolen, stille krav til skolen om informasjon fra dem og innsikt i planer for temaer osv som kommer opp i løpet av skoleåret. Samtidig bør også folkebiblioteket helt tydelig si fra at lærernes ubegrensede tro på hva folkebiblioteket og bibliotekarene kan finne stoff og tilleggs litteratur om - har sine klare begrensninger. Med andre ord - be lærerne undersøke tilbudet på forhånd før oppgavene gis ut.

Å gå i skyttergravene og si at ungdom får bruke sitt skolebiblioteket, folkebiblioteket tjener FOLKET (ikke de mellom 15 og 20) går ikke an!

Synspunkt B

Ja hvorfor ikke gjøre som Torleif er inne på - lage et bibliotek som profilerer seg som det heter, mot ungdom. På dette stedet er de blant de fleste og ivrigste lånerne. Magre budsjetter er selvfølgelig med på å skjerpe kravet til prioritering. Hvorfor spre fagbokinnkjøpet utover på alle Deweys 100 - grupper og få et utvannet tilbud med små drypp over hele registeret når bøkene det spørres mest etter hører hjemme i en eller to av dem.

Et evig dilemma - her kan det trengs flere synspunkt. Ta pennen fatt!

Barnebibliotekarenes «fritidsbeskjeftigelser»

Siri Jordal
Bibliotekar,
Odda bibliotek, barneavdelingen

Jeg har følgende tanker etter Kirsti Tveitereids artikkel i nr.6/96

Jo, jeg kjenner meg godt igjen i beskrivelsen av barnebibliotekarenes fritidsbeskjeftigelser! Det er vel slik vi har det alle sammen. Jeg tenker med gru på å ha klassebesøk uten å være forberedt skikkelig. Felles for oss er også at vi alle (i hvert fall nesten alle) er kvinner, vi er samvittighetsfulle bokarbeidere, og tar barna på alvor. Som Kirsti så riktig skriver, du kan ikke formidle bøker til barn hvis du ikke selv har lest dem.

Selv leser jeg alt vi kjøper av barnelitteratur hvert år. Det er klart at lesetrening og erfaring i å vurdere bøkene gjør at det går litt fortere etterhvert. Jeg vil allikevel påstå at jeg bruker både 6 og 7 timer i uka til å lese. Og dette er gratis arbeid for min kommune.

Men jeg leser jo også av egen interesse, hvor skal vi sette grensa?

I Odda er vi 3 fagutdanna bibliotekarer, hvorav jeg er barnebibliotekar. Samarbeidet med grunnskolen (mitt ansvar) kanaliseres gjennom skolebibliotekgruppa, hvor de andre medlemmene er lærere. Lærerne leser ikke gjerne bøker på fritida, ikke når det har med arbeidet deres å gjøre. De er sjokkert over at vi gjør det, og mener at dette må vi kreve forandring på.

Mitt forslag er:

Gjennom Bibliotekarforbundet burde vi barnebibliotekarer få fast lesetid pr. uke. Dette burde inngå i enhver arbeidsavtale for barnebibliotekarer. Når det står i arbeidsavtalen blir dette synliggjort som arbeid, og det blir timer hvor vi blir skjermet for annet arbeid i biblioteket. Hvordan dette ordnes, må bli opp til hvert enkelt bibliotek. Jeg foreslår 4 timer pr uke som et utgangspunkt å jobbe ut i fra. Da har jeg ikke tatt særlig hardt i heller.

Til slutt, tar Bibliotekarforbundet opp denne ballen?

Hvorfor gå over bekken etter vann?

Vi leverer norske og utenlandske bøker, tidsskrifter, gråsonepublikasjoner og andre informasjonsprodukter. Vi tilbyr:

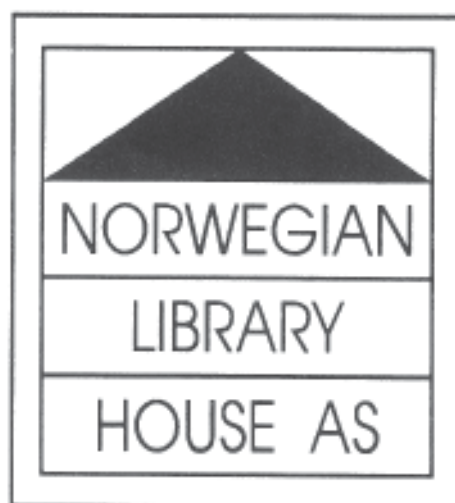
- Riktige priser
- Effektive rutiner
- Oversiktlige statusrapporter
- Personlig oppfølging

Større kunder tilbys svært fordelaktige betingelser, med reelle rabatter på utenlandske priser.

Ta kontakt -- vi sender gjerne en oversikt over våre tjenester.

Norwegian Library House AS

Postboks 118 Tåsen
0801 Oslo
Telefon 22 95 27 42
Telefax 22 95 03 25

Library Supply på norsk

Organisatorisk ryddighet i AF - eller om nabokrangel og andre norske sysler

Kommentar til innlegg i Bibliotekaren 8/96

Signe Emilie Romuld
Sekretær i FBF

FBF, som ble stiftet i 1920, har vært medlem i AF siden hovedsammenslutningen ble etablert. Bibliotekarforbundet (BF) ble medlemsforening i AF 1. januar 1995. En forutsetning for dette medlemskapet var imidlertid en samarbeidsavtale som ble inngått mellom Forskerforbundet/FBF og BF datert 12. september 1994. Avtalen («gjerdet» i nabokrangel-terminologi) innebar at FBF skulle organisere bibliotekarer i statlige og private forsknings- og utdanningsinstitusjoner, mens BF skulle organisere bibliotekarer ansatt i fylkeskommuner og kommuner.

I realiteten innebar dette at FBF og BF i fellesskap kunne organisere alle bibliotekarer i Norge, uansett arbeidssted og sektor!

Avtalen sikret en ryddig arbeidsdeling («eiendomsforhold») mellom FBF og BF. På denne måten kunne vi i fellesskap bygge opp forhandlingsapparat både på statlig og fylkeskommunal og kommunal sektor.

Intensjonen med avtalen var dessuten at FBF og BF **ikke** skal stå i et konkurranseforhold (starte gjerde-flytting) når det gjel-

der rekruttering av bibliotekarer i AF-sammenheng.

Avtalen forutsatte - i beste strøksforeningsånd - at FBF og BF opprettet et samarbeidsorgan som skulle bidra til å sette bibliotekarenes lønns- og arbeidsforhold på den politiske dagsorden i AF. Samarbeidsorganet skulle videre også diskutere felles strategi i forhold til den løpende bibliotekfaglige og bibliotekpolitiske utvikling.

FBF skulle altså fortsatt konsentrere innsatsen om fag- og forskningsbibliotekene, samtidig som Bibliotekarforbundet skulle konsentrere seg om folkebibliotekene.

BF har senest i brev av 5. september 1996 «invitert FBF/FF til drøftinger om en ordning med dobbeltmedlemskap for de aktuelle medlemmene». Forskerforbundet har svart på brevet og understreker nok en gang «at en dobbeltmedlemskapsavtale mellom BF og Forskerforbundet er uaktuelt». Forskerforbundet har denne typen avtaler med et begrenset antall store vitenskapelige foreninger på universitet- og høyskolesektoren.

Vi i FBFs styre synes det er underlig at våre naboer ikke kan samarbeide med oss på en skikkelig måte uten å erobre nytt land (nabokrangel-sjargong).

Forskerforbundet/FBF bidro til plass til BF på vår grunn og forventer dermed at teig-

delingen blir respektert og ikke mistenkeliggjort!

Vi vil nok en gang understreke at den tidligere inngåtte avtale mellom partene med senere presiseringer, trekker opp klare grenser for de to organisasjoners rekrutteringsområde. AF har dessuten konstatert at den inngåtte avtalen er overordnet BFs vedtekter.

BF bør i denne omgang legge norsk eiertrang til side, og heller samarbeid om felles lønns mål for bibliotekarene.

BIBLIOTEKARFORBUNDET INNMELDINGS-SKJEMA

Navn	_____	Født	_____
Adresse	_____	Tlf.	_____
Postnr.	_____	Poststed	_____
Yrkesaktiv	☐	Godkj. Bibliotekareksamen (År)	_____
Student	☐		
Ikke yrkesaktiv	☐		
Arb. giver	_____	Sektor (Komm/Stat/Fylke/Priv)	_____
Adresse	_____	Tlf.	_____
Postnr.	_____	Poststed	_____
Stilling	_____	Ansiennitet fra	_____
Forsikringer			
Innbo Ja / Nei		Grunnfors. Ja / Nei	
Virkning fra (måned:)	_____	Virkning fra (måned:)	_____
Dato	_____	Signatur	_____
Skjemaet sendes: Bibliotekarforbundet, Lakkegt. 21, 0187 Oslo			

på tampen:

Det var like før redaksjonen skulle avslutte dette nummeret av «Bibliotekaren». Det meste var på plass, men baksida sto blank. Hvilke saker var viktige, sånn på tampen? Vi kikket på e-posten vår, vi kikket på blader vi hadde mottatt og vi kikket på hverandre. De 5 millionene til IT-satsing i folkebibliotek? Regjeringa hadde fleska til, og ingen skal si at ikke det var viktig! Kanskje vi burde trekke fram Gert Nygårdshaugs betimelige utfall om bokklubbenes dødsmarker? En viktig sak også for bibliotekarer! Eller kanskje vi burde komme med et utfall mot de altfor hyppige og store IFLA-møtene? Er det nødvendig å samle så mange bibliotekarer fra hele verden hvert eneste år, til store møter i Havana, Barcelona, Istanbul, Beijing og København!

Men redaksjonen fikk ikke noen av temaene til å ta helt av. Vi fant ikke noen å stjele sitater fra til baksida heller. De vanvittige forslagene begynte å komme. Hva om vi æreskjelte noen? Det ville skape debatt! Og debatt trenger vi. Mer enn det vi har nå.

Der hadde vi temaet til baksida. Ikke æreskjelling, selvfølgelig. Men appell om mer debatt. For vi vet at bibliotekarer er skriveføre. Vi vet at BF-medlemmer har standpunkter, vel funderte og spennende. De bør komme mer fram i lyset. Bli endevendt av kollegaer. Brynt mot andre standpunkter. Litt god gammeldags dialektikk er det vi trenger!

I inneværende årgang av «Bibliotekaren» ser det ut til at rundt 5% av medlemmene vil ha vært bidragsyttere. Det burde vært flere. Vi trenger å få flere problemstillinger opp til debatt. Når bibliotekarer møtes er det alltid mer enn nok av saker som blir diskutert. Bruk slike anledninger til å utfordre hverandre: «Det må du skrive inn til Bibliotekaren», må bibliotekarer få høre oftere. «Bibliotekaren» har mer nærkontakt med bibliotekarer i Norge enn noe annet tidsskrift. Men vi vil at kontakten skal styrkes. Skal vi ha som målsetting at over 10% av BFs medlemmer har bidratt i «Bibliotekaren» neste år?

Returadresse:

**Bibliotekarforbundet
Lakkegata 21
0187 Oslo**

Bibliotekarforbundet

